

	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Основи психотерапії			
		Статус дисципліни <i>вибірковий компонент</i>			
Галузь знань	<i>Соціально-психологічні науки</i>				
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>				
Освітня програма	<i>Психологія</i>				
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>				
Форма навчання	<i>денна</i>				
Курс	3				
Семестр	5				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			16	
	Практичні/семінарські			18	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			116	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Міненко О.О., канд.псих.н., доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи				
Контактна інформація	o.o.minenko@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Психології та соціальної роботи				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предметом курсу є психотерапія як галузь психологічної допомоги, основні напрями сучасної психотерапії, їхня теоретична основа та практичні методи.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Мета: ознайомлення студентів з основними сучасними напрямками психотерапії: основними поняттями, особливостями консультативного та психотерапевтичного процесу і психотехнік різних методів психотерапії, особливостями етапів психотерапії, елементами практичної психотерапевтичної роботи.				
Компетентності	ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога. ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків				

	<p>СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p>СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p> <p>СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань</p> <p>ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p> <p>ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності</p> <p>ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p> <p>ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p> <p>ПР 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження психічного здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><u>Розділ І.</u></p> <p>Тема 1. Вступ до психотерапії. Диференціація понять «психологічне консультування» та «психотерапія». Сутність поняття „психотерапія”. Історія розвитку психотерапії. Класифікація методів психотерапії. Форми психотерапії.</p> <p>Тема 2. Суб'єкти та об'єкти психотерапії. Суб'єкти психотерапії: типи клієнтів, їх характеристика. Особливості роботи психотерапевта з різними типами клієнтів. Фрустрація як об'єкт роботи психотерапевта. Невроз як об'єкт роботи психотерапевта. Характеристики неврозу. Основні стратегії роботи з фрустрацією і неврозами.</p> <p>Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи. Механізми психотерапевтичної дії в індивідуальній формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в груповій формі психотерапії. Механізми психотерапевтичної дії в сімейній формі психотерапії.</p> <p>Тема 4. Особистість психотерапевта. Особистісні якості психотерапевта. Професійно значущі якості ефективного психотерапевта. Професійні навички психотерапевта та їх формування. Основні вимоги до психотерапевта. Етичні принципи психотерапевта.</p>

Розділ II.

Тема 5. Психодинамічний напрямок психотерапії.

Психоаналіз З.Фрейда: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Аналітична психологія К. Юнга: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Індивідуальна психологія А. Адлера: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Психосинтез Р. Асаджолі: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Самоаналіз К. Хорні: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки.

Тема 6. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії.

Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Когнітивний напрямок психотерапії: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки. Раціонально-емотивна психотерапія: теоретичні засади та психотерапевтичні техніки.

Тема 7. Екзистенційно-гуманістичний напрямок психотерапії.

Мета, задачі та принципи екзистенційно-гуманістичного напрямку психотерапії. Клієнтоцентрована терапія К.Роджерса: основні теоретичні положення. Вимоги до особистості психотерапевта у клієнтоцентрованій терапії К.Роджерса. Етапи психотерапевтичної допомоги за К.Роджерсом. Основні методи та техніки роботи у клієнтоцієтровоаній психотерапії.

Екзистенційна психотерапія В.Франкла: основні теоретичні положення. Поняття самотранстенденції як провідної ідеї психотерапії В.Франкла. Основні принципи логотерапії. Методи логотерапії: дереклексія та парадоксальна інтенція.

Теоретичні основи гештальт-терапії: мета, завдання, основні теоретичні положення. Види захисних механізмів. Поняття про полярності. Рівні неврозу. Основні методи роботи в гештальт-терапії.

Тема 8. Трансактний аналіз.

Теоретичні основи трансактного аналізу: мета, завдання, основні теоретичні положення. Моделі его-станів за Е.Берном. Поняття про трансакції. Види трансакцій. Правила комунікації. Поняття про життєвий сценарій. Техніки психотерапевтичної роботи в трансактному аналізі.

Критерії оцінювання роботи студентів

*Критеріями оцінки є:
усні відповіді:*

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння форму-

	<p>лювати висновки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • акуратність оформлення письмової роботи. <p>Максимальний бал за виступ з питань певної теми або самостійну роботу модуля на <i>семінарському занятті</i> – від 5 (1, 2, 4 та 8 теми) до 10 (3, 5, 6, 7 теми) балів.</p> <p>40 балів студент отримує за залікову роботу в кінці семестру.</p> <p>Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль</p> <p>З дисципліни «Робота психолога з батьками» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться наприкінці семестру.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Виконані завдання подаються в термін, визначений викладачем. Завдання, надіслані пізніше вказаного терміну, отримують нижчий бал. При виставленні балів враховується активність студентів на практичних заняттях, виконання ними додаткових форм роботи (створення презентацій, самостійна розробка окремих тем курсу). Звертається увага на політику академічної доброчесності (зокрема, щодо самостійності виконання завдань, користування смартфоном тощо)</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. www.nbu.gov.ua – сайт бібліотеки ім. В. Вернадського 2. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України http://dspace.nbu.gov.ua/ 3. Наукова електронна бібліотека НБУВ: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21CNR=20&Z21ID= <p>Науково-педагогічна електронна бібліотека з питань педагогіки, психології та освіти: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21CNR=20&Z21ID=</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</p>